

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie ze skargi M. A.

na przewlekłość postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie II UK 99/19
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 października 2019 r.,

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Skargą z dnia 4 września 2019 r. na naruszenie prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, uzupełnioną pismami z dnia 20 września 2019 r. oraz 16 października 2019 r., M. A. zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o: (1) stwierdzenie, że w sprawie II UK 99/19 toczącej się przed Sądem Najwyższym nastąpiła przewlekłość postępowania, (2) wydanie zaleceń Sądowi rozpoznającemu skargę kasacyjną do podjęcia w wyznaczonym terminie czynności w przedmiocie rozpoznania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, (3) a w razie uwzględnienia skargi na przewlekłość o przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego sumy pieniężnej w wysokości 10.000 zł oraz o zasądzenie skarżącemu zwrotu opłaty od skargi oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi na przewlekłość postępowania M. A. wskazał, że w dniu 25 lutego 2019 r. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 grudnia 2018 r. wydanego sprawie o sygn. akt: III AUa (...)

dotyczącej prawa do emerytury. Na dzień złożenia skargi na przewlekłość postępowania, skarżący otrzymał jedynie odpowiedź organu rentowego na skargę kasacyjną, natomiast nie otrzymał żadnej informacji z Sądu Najwyższego o przebiegu sprawy. Jak wskazał skarżący, pomimo upływu ponad sześciu miesięcy od dnia złożenia skargi kasacyjnej nie został rozpoznany wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania. W ocenie skarżącego taka sytuacja pozwala na stwierdzenie, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z przewlekłością postępowania. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego skarżący podniósł, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych postępowanie powinno toczyć się w sposób szczególnie sprawny. W ocenie skarżącego postępowanie w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. II UK 99/19 trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto sprawa skarżącego jest szczególna, tj. dotyczy kwestii emerytalnych, a więc związanych z dostarczeniem środków utrzymania, co pozwala na stwierdzenie przewlekłości, pomimo braku upływu okresu dwunastu miesięcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga M. A. na przewlekłość postępowania Sądu Najwyższego w sprawie II UK 99/19 jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 75 ze zm.; dalej: ustawy o skardze na przewlekłość) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego

(przewlekłość postępowania). Stosownie do treści art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ustawa o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w swojej treści wprost nie określa, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. Utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 384; z dnia 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 120; z dnia 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 121; z dnia 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, LEX nr 2056884, z dnia 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16, z 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18, z 13 grudnia 2018 r., I NSP 62/18, z 24 stycznia 2019 r., I NSP 87/18, z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18). Niewątpliwie realia postępowania apelacyjnego można odnieść do postępowania kasacyjnego, dlatego przewlekłość postępowania

wywołanego skargą kasacyjną, co do zasady, będzie stanowić beczynność Sądu Najwyższego trwająca 12 miesięcy od daty wpłynięcia skargi kasacyjnej.

Z analizy akt sprawy toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt II UK 99/19 wynika, iż wraz z ze skargą kasacyjną zostały one przekazane do rozpoznania Sądowi Najwyższemu w dniu 20 marca 2019 r., przy czym Sąd akta te otrzymał w dniu 22 marca 2019 r. Skarga na przewlekłość postępowania, w której skarżący zarzucił Sądowi Najwyższemu brak rozstrzygnięcia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wpłynęła w dniu 4 września 2019 r. Nie ulega przy tym wątpliwości, że do czasu przekazania akt sprawy Sądowi Najwyższemu Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wydano w sprawie II UK 99/19 orzeczenia w przedmiocie przyjęcia lub odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W świetle powyżej opisanych okoliczności, nie można podzielić zarzutu skarżącego, że w przedmiotowej sprawie wystąpiła przewlekłość postępowania przed Sądem Najwyższym. Czas jaki minął od dnia wpływu akt wraz ze skargą kasacyjną do Sądu Najwyższego, do chwili wniesienia skargi na przewlekłość postępowania wyniósł 5 miesięcy i 13 dni. Dodatkowo nie sposób nie zauważyć, że jakkolwiek sprawa II UK 99/19 swoim zakresem obejmuje zagadnienie ubezpieczeń społecznych, mianowicie zawieszenie wypłaty emerytury, w których postępowanie powinno toczyć się w sposób szczególnie sprawny, to jednak nie można tracić z pola widzenia, iż skarżący choć zawieszono mu wypłatę emerytury posiada środki na utrzymanie, bowiem zatrudniony jest w Wielkiej Brytanii, co z resztą stanowiło przyczynę zawieszenia przez organ wypłat świadczenia emerytalnego w Polsce.

Z tych wszystkich względów w ocenie Sądu Najwyższego, biorąc pod uwagę łączny dotychczasowy czas trwania postępowania, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, brak jest podstaw by stwierdzić naruszenie przez Sąd Najwyższy - Izbę Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie II UK 99/19 prawo M. A. do rozpoznania tej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Jak bowiem wskazano na początku rozważań, w orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że znamiona przewlekłości postępowania przypisuje się z reguły dopiero po kilkunastomiesięcznej (12-to) lub dłuższej beczynności sądu, a skarżący w przedmiotowej sprawie nie wykazał szczególnego znaczenia

sprawy dla skarżącego, jak również nie zwracał się o przyspieszenie jej rozpoznania. Nadto nierozpoznanie do chwili obecnej przez Sąd Najwyższy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie stanowi zagrożenia dla bytu i interesów ekonomicznych skarżącego, skoro kontynuuje on zatrudnienie, z tytułu którego otrzymuje wynagrodzenie.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy nie podzielając zarzutów skargi orzekł o jej oddaleniu na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość.